

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	11
Przedmowa do czwartego wydania	13
Wykaz skrótów	15
ROZDZIAŁ I. Zagadnienia ogólne	17
1. Pojęcie prawa międzynarodowego	17
1.1. Definicja prawa międzynarodowego	17
1.2. Prawo międzynarodowe publiczne a prawo międzynarodowe prywatne	19
1.3. Nazwa prawa międzynarodowego	19
2. Funkcje (przedmiot) prawa międzynarodowego	20
3. Stosunki międzynarodowe, czyli obrót międzynarodowy	22
4. Cechy charakterystyczne prawa międzynarodowego	24
4.1. Uwagi ogólne	24
4.2. Tworzenie prawa międzynarodowego (brak ustawodawcy)	24
4.3. Przymus w prawie międzynarodowym (brak zorganizowanego aparatu przymusu)	24
4.4. Brak obowiązkowego sądownictwa międzynarodowego	26
4.5. Stosowanie prawa międzynarodowego i jego moc wiążąca	26
5. Struktura i charakter norm współczesnego prawa międzynarodowego	27
6. Prawo międzynarodowe a prawo wewnętrzne. Stosowanie prawa międzynarodowego wewnątrz państwa	29
6.1. Uwagi ogólne	29
6.2. Dualizm i monizm	30
6.3. Obowiązek dostosowania prawa wewnętrznego do prawa międzynarodowego	32
6.4. Sposoby harmonizacji prawa wewnętrznego z międzynarodowymi zobowiązaniami	32
6.5. Miejsce prawa wewnętrznego w stosunkach międzynarodowych	35
6.6. Komplementarność wewnętrznego i międzynarodowego porządku prawnego	37
ROZDZIAŁ II. Rozwój prawa międzynarodowego	38
1. Uwagi ogólne	38
2. Początki prawa międzynarodowego	39

3. Ukształtowanie systemu prawa międzynarodowego.	40
4. Prawo międzynarodowe w okresie kapitalizmu.	41
5. Okres współistnienia państw o różnych ustrojach społeczno-politycznych.	46
5.1. Okres międzywojenny i druga wojna światowa.	46
5.2. Okres po drugiej wojnie światowej.	50
ROZDZIAŁ III. Źródła prawa międzynarodowego.	58
1. Pojęcie źródeł prawa międzynarodowego.	58
1.1. Różne znaczenia tego terminu.	58
1.2. Artykuł 38 Statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości a źródła prawa międzynarodowego.	59
1.3. Współczesne źródła prawa międzynarodowego.	61
1.4. Środki pomocnicze do stwierdzania istnienia norm prawa międzynarodowego.	63
2. Umowa międzynarodowa.	64
2.1. Uwagi ogólne.	64
2.2. Zawieranie umów międzynarodowych.	70
2.3. Obowiązki umowy międzynarodowej. Ważność.	76
2.4. Zakres czasowy obowiązywania i stosowania umowy międzynarodowej (od kiedy do kiedy).	79
2.5. Zakres podmiotowy obowiązywania umowy międzynarodowej (kogo umowa międzynarodowa obowiązuje).	85
2.6. Zakres terytorialny obowiązywania i stosowania umowy międzynarodowej.	87
2.7. Zakres rzeczowy (przedmiotowy) obowiązywania umowy międzynarodowej. Zastrzeżenia.	88
2.8. Interpretacja (wykładnia) umowy międzynarodowej.	90
3. Prawo zwyczajowe.	93
4. Uchwały prawotwórcze (normatywne) organizacji międzynarodowych.	102
5. Kodyfikacja prawa międzynarodowego.	107
ROZDZIAŁ IV. Podmioty prawa międzynarodowego.	111
1. Uwagi ogólne.	111
2. Państwo.	114
2.1. Pojęcie i istota państwa.	114
2.2. Powstanie i upadek państwa.	116
2.3. Ciągłość (identyczność) i sukcesja państw.	119
3. Państwo w stosunkach międzynarodowych.	122
3.1. Suwerenność i kompetencja własna państw.	122
3.2. Zasada nieinterwencji.	124
3.3. Równość państw i ich immunitet jurysdykcyjny.	126
4. Rodzaje państw.	128
4.1. Państwa jednolite i złożone.	129
4.2. Państwa śródlądowe, państwa o niekorzystnym położeniu geograficznym i państwa archipelagowe.	130
4.3. Państwa trwale neutralne.	131
5. Podmioty prawa międzynarodowego inne niż państwa.	132
6. Uznanie międzynarodowe.	141

ROZDZIAŁ V. Stosunki, zdarzenia i akty (czynności) prawnomiędzynarodowe ..	147
1. Stosunki prawnomiędzynarodowe.	147
2. Zdarzenia prawnomiędzynarodowe.	148
3. Akty (czynności) prawnomiędzynarodowe.	149
4. Akty jednostronne państw.....	154
ROZDZIAŁ VI. Odpowiedzialność międzynarodowa.	158
1. Uwagi ogólne.	158
2. Odpowiedzialność państwa.	160
3. Odpowiedzialność jednostek.....	163
ROZDZIAŁ VII. Terytorium.	167
1. Uwagi ogólne.	167
2. Terytorium państwowe.	168
3. Zwierzchnictwo terytorialne.	169
4. Szczególne ograniczenia zwierzchnictwa terytorialnego.	171
5. Nabycie terytorium państwowego.	173
5.1. Nabycie pierwotne.	173
5.2. Nabycie pochodne.	174
5.3. Zmiany terytorialne a obywatelstwo ludności.	176
5.4. Zakaz użycia siły i prawo narodów do samostanowienia a zmiany terytorialne.	176
6. Granice.	177
6.1. Uwagi ogólne.	177
6.2. Granice Polski.	180
7. Rzeki.	182
8. Obszary podbiegunowe.	185
ROZDZIAŁ VIII. Międzynarodowe prawo morza.	188
1. Uwagi ogólne.	188
2. Obszary morskie - klasyfikacja.	190
3. Statki morskie.	191
4. Morskie wody wewnętrzne.	195
5. Wody archipelagowe.	198
6. Morze terytorialne.	199
7. Morska strefa przyległa.	203
8. Strefa wyłącznego rybołówstwa.	203
9. Szelf kontynentalny.	204
10. Strefa ekonomiczna.	206
11. Morze pełne.	208
12. Dno mórz i oceanów poza granicami jurysdykcji państwowej.....	214
13. Cieśniny i kanały morskie.	215
13.1. Cieśniny.	215
13.2. Kanały morskie.	217
14. Współpraca międzynarodowa w dziedzinie korzystania z obszarów morskich i ochrony środowiska morskiego.	218
ROZDZIAŁ IX. Międzynarodowe prawo lotnicze i kosmiczne.	222
1. Uwagi ogólne.	222

2. Przestrzeń powietrzna	224
3. Statki powietrzne.	226
4. Międzynarodowa żegluga powietrzna.	228
5. Prawo kosmiczne.	230
ROZDZIAŁ X. Ludność państwa	235
1. Uwagi ogólne.	235
2. Obywatelstwo.	236
3. Traktowanie cudzoziemców.	241
4. Międzynarodowy ruch osobowy.	243
5. Ekstradycja i azyl.	245
6. Ochrona grup ludzkich i praw człowieka.	247
ROZDZIAŁ XI. Prawo dyplomatyczne i konsularne.	252
1. Uwagi ogólne.	252
2. Stosunki i służba dyplomatyczna.	253
2.1. Źródła prawa dyplomatycznego.	253
2.2. Ustanowienie i utrzymywanie stosunków dyplomatycznych.	254
2.3. Funkcje misji dyplomatycznej.	255
2.4. Członkowie misji dyplomatycznej.	256
2.5. Przywileje i immunitety dyplomatyczne.	261
2.6. Treść (zakres przedmiotowy) przywilejów i immunitetów dyplomatycznych.	262
2.7. Osoby korzystające z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych (zakres podmiotowy).	264
2.8. Zakres czasowy obowiązywania przywilejów i immunitetów.	265
2.9. Zakres terytorialny obowiązywania przywilejów i immunitetów.	265
2.10. Obowiązek członków misji wobec państwa przyjmującego.	266
2.11. Pomieszczenia misji dyplomatycznej.	266
2.12. Misje specjalne.	267
3. Stosunki i służba konsularna.	268
3.1. Źródła prawa konsularnego.	268
3.2. Ustanowienie i utrzymywanie stosunków konsularnych.	269
3.3. Funkcje konsularne.	269
3.4. Członkowie urzędu konsularnego.	271
3.5. Przywileje i immunitety konsularne.	273
3.6. Treść (zakres przedmiotowy) przywilejów i immunitetów konsularnych	273
3.7. Osoby korzystające z przywilejów i immunitetów konsularnych.	274
3.8. Zakres czasowy obowiązywania przywilejów i immunitetów konsularnych.	274
3.9. Zakres terytorialny obowiązywania przywilejów i immunitetów konsularnych.	275
3.10. Pomieszczenia i archiwa konsularne.	275
ROZDZIAŁ XII. Organizacje międzynarodowe.	276
1. Uwagi ogólne.	276
2. Organizacja Narodów Zjednoczonych.	285
2.1. Podstawy prawne i istota ONZ.	285
2.2. Członkostwo w ONZ.	287

2.3. Cele i zasady ONZ.	290
2.4. Struktura organizacyjna ONZ.	291
2.5. Zgromadzenie Ogólne.	292
2.6. Rada Bezpieczeństwa.	294
2.7. Rada Gospodarcza i Społeczna.	297
2.8. Rada Powiernicza.	298
2.9. Sekretariat.	298
2.10. Działalność ONZ.	300
3. Organizacje wyspecjalizowane.	301
4. Organizacje regionalne.	303
4.1. Organizacja Państw Amerykańskich.	303
4.2. Liga Państw Arabskich.	304
4.3. Unia Afrykańska.	305
5. Organizacje wojskowe.	305
5.1. Karta Narodów Zjednoczonych a przymierza.	305
5.2. Pakt Północnoatlantycki.	306
6. Rada Europy.	307
7. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE).	309
ROZDZIAŁ XIII. Umowy i organizacje gospodarcze.	310
1. Uwagi ogólne.	310
2. Dwustronne umowy gospodarcze.	311
3. Organizacje gospodarcze.	314
3.1. Rola ONZ w rozwiązywaniu problemów gospodarczych.	314
3.2. Układ Ogólny w sprawie Taryf Celnych i Handlu.	315
3.3. Światowa Organizacja Handlu.	317
3.4. Międzynarodowy Fundusz Walutowy.	318
3.5. Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju.	319
ROZDZIAŁ XIV. Załatwianie sporów międzynarodowych.	321
1. Uwagi ogólne.	321
2. Rokowania (negocjacje).	324
3. Dobre usługi i pośrednictwo (mediacja).	325
4. Komisje śledcze.	326
5. Koncyliacja.	327
6. Postępowanie przed organami Narodów Zjednoczonych.	328
7. Arbitraż (sądownictwo polubowne).	330
8. Sądownictwo międzynarodowe.	332
8.1. Uwagi ogólne.	332
8.2. Stały Trybunał Sprawiedliwości Międzynarodowej.	333
8.3. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości.	333
8.4. Międzynarodowy Trybunał Prawa Morza.	340
9. Środki odwetowe.	341
ROZDZIAŁ XV. Prawo przeciwwojenne.	343
1. Uwagi ogólne.	343
2. Zakaz agresji.	343
3. Definicja agresji.	347
4. Bezpieczeństwo zbiorowe.	349

ROZDZIAŁ XVI. Prawo konfliktów zbrojnych	355
1. Uwagi ogólne.	355
1.1. Pojęcie wojny i konfliktu zbrojnego.	355
1.2. Pojęcie prawa wojennego i jego obowiązywanie.	356
1.3. Stosowanie prawa wojennego w konfliktach zbrojnych niemających charakteru międzynarodowego.	357
1.4. Źródła prawa wojennego.	358
1.5. Obszar wojny i teatr wojny.	360
2. Początek wojny.	361
3. Wojna lądowa.	362
3.1. Siły zbrojne - skład.	362
3.2. Kroki nieprzyjacielskie.	364
3.3. Ochrona ofiar wojny.	366
3.4. Okupacja wojenna.	369
4. Wojna morska.	371
4.1. Uwagi ogólne.	371
4.2. Morskie siły zbrojne.	371
4.3. Akty walki.	372
4.4. Ochrona chorych, rannych i rozbitków.	373
4.5. Akty wrogie.	373
5. Wojna powietrzna.	375
5.1. Uwagi ogólne.	375
5.2. Siły zbrojne.	375
5.3. Akty walki.	376
6. Zakończenie wojny.	377
7. Neutralność w wojnie.	378
 Materiały do poznania prawa międzynarodowego.	 381
I. Zbiory umów międzynarodowych.	381
II. Zbiory praktyki państw i inne wydawnictwa dokumentalne.	382
III. Piśmiennictwo.	382
A. Bibliografie.	382
B. Encyklopedie i słowniki.	382
C. Podręczniki.	383
D. Czasopisma.	384
 Skorowidz	 385